

Tomasz Białobrzeski

Doktorat p. mgr Karoliny Marii Błaszaków-Nowak

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawno-historyczny 59/3, 207-209

2016

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W dalszej części przedmiotowej procedury recenzenci wskazali pozytywne i negatywne aspekty dysertacji ks. mgr. Tomasza Sylwestra Pawlaka. W związku z tym, iż odpowiadała ona wymogom stawianym przez prawo rozprawie doktorskiej przedstawili oni wnioski o dalsze postępowanie w publicznej obronie pracy doktorskiej.

Rada Wydziału Prawa Kanonicznego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego na podstawie wyników egzaminu doktorskiego, waloru naukowego przedłożonej pracy, opinii recenzentów oraz pozytywnego wyniku obrony, nadała ks. mgr. Tomaszowi Pawlakowi stopień naukowy doktora nauk prawnych w zakresie prawa kanonicznego.

Michał Poniatowski

Wydział Prawa Kanonicznego UKSW

Doktorat p. mgr Karoliny Marii Błaszaków-Nowak

Dnia 15 marca 2016 roku na Wydziale Prawa Kanonicznego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej pt. *Rozwój i status prawny struktur duszpastersstwa polskojęzycznego we Francji*, napisanej przez p. mgr Karolinę Marię Błaszaków-Nowak, pod kierunkiem ks. prof. UKSW dr. hab. Wojciecha Necla. Sesji przewodniczył Dziekan Wydziału Prawa Kanonicznego UKSW ks. prof. dr hab. Henryk Stawniak.

Autorka podjęła w swojej dysertacji niezwykle aktualny temat, związany z problemami emigracji i podejmowaną przez Kościół posługą duszpasterską wobec migrantów. Polska Misja Katolicka we Francji sięga swoimi korzeniami XIX wieku. Jest związana z osobą Sługi Bożego Bogdana Jańskiego i zakonem Zmartwychwstańców. Rozpoczęte dzieło, po śmierci jego założyciela, kontynuował ks. Hieronim Kajsiewicz. Głównym budowniczym misji był jej pierwszy rektor ks. Aleksander Jełowicki i to za jego czasu misja przeżywała okres największego rozkwitu. Kolejni rektorzy kontynuowali posługę duszpasterską wśród polskiej emigracji. W okresie dwudziestolecia międzywojennego trwały starania, aby ściślej powiązać misję z Episkopatem Polski i nadać jej status prawny. Trudnym i destrukcyjnym wydarzeniem w historii misji była II wojna światowa. Okres powojenny stanowił czas jej odbudowy i powrotu do statutowej działalności. Ostatnie trzydzieści lat

aktywności misji to pasmo wielu sukcesów w posłudze na rzecz emigrantów polskich. W swojej dysertacji Autorka skupiła się na przedstawieniu historii powstania i działalności Polskiej Misji Katolickiej we Francji, osób w niej zaangażowanych, jej momentów świetności i podnoszenia się z wojennego upadku. Tłem dla opracowania historii misji były dokumenty kanoniczne, teologiczne i historyczne.

Przedłożona dysertacja składa się z następujących części: wykaz skrótów (s. 8), wstęp (s. 9-31), cztery rozdziały merytoryczne podzielone na punkty i podpunkty (s. 32-227), zakończenie (s. 228-234), bibliografia (s. 235-248).

W obszernym *Wstępie* (s. 9-31) Autorka określiła przedmiot swoich badań naukowych, uzasadniając wybór podjętej problematyki. „W niniejszej dysertacji przedstawione zostaną struktury organizacyjne Polskiej Misji Katolickiej we Francji – powołanie do działania, nadanie odpowiedniego kształtu i ewolucja do stanu współczesnego. Myślą przewodnią niniejszej rozprawy są rozważania dotyczące statutów organizacyjnych Polskiej Misji Katolickiej we Francji” (s. 9). Następnie Autorka przedstawiła szczegółowo strukturę swojej pracy, bibliografię zebraną podczas kwerendy naukowej i przeanalizowaną w toku pracy oraz zastosowane metody badawcze.

Pierwszy rozdział o charakterze historycznym został zatytułowany *Kształtowanie się struktur demograficznych Polonii francuskiej* (s. 32-91). Punkt wyjścia stanowi opis narodzin Polonii francuskiej. Następnie Autorka przedstawiła codzienne życie Polaków we Francji do połowy XIX wieku oraz w latach 1853-1945, czas kształtowania się nowej Polonii francuskiej od początku XX wieku do czasu wojny oraz po II wojnie światowej do współczesności.

Rozdział drugi został zatytułowany *Powstanie i rozwój struktur duszpasterstwa w Europie Zachodniej ze szczególnym uwzględnieniem Polskiej Misji Katolickiej we Francji* (s. 92-147). Zawiera on charakterystykę osoby Sługi Bożego Bogdana Jańskiego, następnie powstanie i rozwój Polskiej Misji Katolickiej we Francji z wyodrębnieniem pierwszych lat jej istnienia (1836-1848), okresem zarządzania misją przez ks. A. Jełowickiego (1848-1877), funkcjonowaniu misji po jego śmierci, z okresem dwudziestolecia międzywojennego oraz po II wojnie światowej.

W trzecim rozdziale pt. *Struktury duszpasterstwa polonijnego według statutów z roku 1993* (s. 148-197), Autorka opisała podstawy prawodawstwa powszechnego w zakresie opieki duszpasterskiej migrantów uwzględniając konstytucję *Exsul Familia*, instrukcję *De Pastoralis Migratorum Cura* oraz przepisy KPK 1983 i KKKW. W kolejnych częściach scharakteryzowała

status prawny Polskiej Misji Katolickiej oraz współczesny kształt struktur organizacyjnych polskojęzycznego duszpasterstwa we Francji w kontekście osiągnięć i prowadzonej pracy duszpasterskiej (1945-2000).

Czwarty rozdział nosi tytuł *Wskazania Erga migrantes caritas Christi z 2004 roku i wpływ norm prawnych zawartych w instrukcji na kształt duszpasterstwa na rzecz migrantów* (s. 198-223) i w całości poświęcony jest ww. instrukcji.

W *Zakończeniu* (s. 224-230) Autorka przedstawiła wyniki swoich badań naukowych.

Na końcu dysertacji została zamieszczona *Bibliografia* (s. 231-248). Unikając wyodrębnienia źródeł i literatury, została ujęta w sześciu grupach: *Kodeksy* (3 pozycje), *Dokumenty Soboru Watykańskiego II* (5 pozycji), *Dokumenty Stolicy Apostolskiej* z podziałem na *Dokumenty papieskie* (w liczbie 8) oraz *Inne dokumenty Stolicy Apostolskiej* (w sumie 7), *Inne dokumenty* (2 dzieła), *Opracowania* (255 pozycji książkowych, artykułów i haseł), *Inne opracowania internetowe* (łącznie 5).

Obydwaj recenzenci dysertacji wskazali tak pozytywne, jak i negatywne jej aspekty. W końcowych wnioskach ocenili ją jako odpowiadającą wymogom stawianym przez prawo rozprawom doktorskim, tak pod względem merytorycznym, jak i formalnym.

Rada Wydziału Prawa Kanonicznego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, biorąc pod uwagę wyniki egzaminu doktorskiego, walor naukowy przedłożonej pracy właściwy rozprawom doktorskim, opinie recenzentów oraz pozytywny wynik obrony nadała p. mgr. Karolinie Marii Błaszaków-Nowak stopień naukowy doktora nauk prawnych w zakresie prawa kanonicznego.

ks. Tomasz Białobrzeski
Wydział Prawa Kanonicznego UKSW